

Tillstånd och upplysning

Lantbrukarnas Ekonomi AB
105 33 Stockholm

Ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Milbeknock

1. Beslut

Kemikalieinspektionen bifaller ansökan om dispens från kravet på produktgodkännande för nedanstående produkt.

Produktnamn	Milbeknock
Regnr	5819
Gäller från och med	26 juli 2024
Gäller till och med	31 oktober 2024

Den som använder Milbeknock ska uppfylla de kunskapskrav som gäller för användning av växtskyddsmedel i klass 2 L.

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

1.1 Produktens klassificering och märkning

Följande uppgifter om klassificering och märkning framgår av produktgodkännandet.

Piktogram	
Signalord	Fara
Faroangivelser	H226 Brandfarlig vätska och ånga

	H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna H410 Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter EUH401 För att undvika risker för människors hälsa och för miljön, följ bruksanvisningen.
Skyddsangivelser	P210 Får inte utsättas för värme/gnistor/öppen låga/heta ytor. – Rökning förbjuden. P233 Behållaren ska vara väl tillsluten. P280 Använd skyddshandskar och skyddskläder. P301+P310 VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. P331 Framkalla INTE kräkning. P370 + P378 Vid brand: Släck branden med vatten, skum, torrt pulver eller koldioxid. P391 Samla upp spill.

1.2 Sammanställning över alternativa metoder

Efter avslutad odlingsäsong ska ni lämna in en sammanställning till Kemikalieinspektionen över vilka strategiförsök som genomförts under 2024. Sammanställningen ska beskriva hur information från försöken kan bidra till att undvika behov av dispens.

Sammanställning ska lämnas in till oss senast 1 december 2024.

2. Beskrivning av ärendet

Vi fick in er ansökan om dispens den 16 juli 2024.

Sökande	Lantbrukarnas Ekonomi AB 105 33 Stockholm
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Milbeknock
Produktens registreringsnummer	5819
Verksamma ämnen	Milbemycin A3 2,79 g/l ¹

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/918 av den 4 maj 2023 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 540/2011 vad gäller förlängning av godkännandeperioderna för de verksamma ämnena aklonifen, ametoctradin, beflubutamid, bentiavalikarb, boskalid, kaptan, kletodim, cykloxidim, cyflumetofen, dazomet, diklofop, dimetomorf, etefon, fenazakin, fluopikolid, fluoxastrobin, flurokloridon, folpet, formetanat, Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus, hymexazol, indolyismörsyra, mandipropamid, metalaxyl, metaldehyd, metam, metazaklor, metribuzin, milbemektin, paklobutrazol, penoxsulam, fenmedifam, pirimifosmetyl, propamokarb, prokinazid, protiokonazol, S-metolaklor, Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus, Trichoderma asperellum (stam T34) och Trichoderma atroviride stam I-1237 Ämnet heter milbemectin på engelska. Milbemectin

	Milbemycin A4 6,51 g/l
Funktion	Insekticid
Sökt användningsområde	Mot tomatminerarfluga, (<i>Liriomyza bryoniae</i>) i odlingar av gurka i växthus.

Livsmedelsverket har gjort en bedömning av resthalter samt risken för konsumenter. Ni har fått möjlighet att lämna synpunkter på bedömningen.

2.1 Motiv till ansökan om dispens

Av ert material framgår att det har uppstått en nödsituation med omfattande angrepp av tomatminerarflugan, (*Liriomyza bryoniae*) i odlingar av växthusgurka.

Nödsituationen har sin bakgrund i att godkännandet för och användning av Vertimec (reg nr 4693 v s abamectin) och Confidor WG 70 (reg nr 5569; v s imidaklopid) har upphört inför årets odlingssäsong. Både Vertimec² och Confidor 70 WG var tidigare effektiva medel mot minerarflugor. De nu godkända medlen räcker inte till för att bekämpa angrepp av tomatminerarfluga. I år har det konstaterats omfattande angrepp i flertalet gurkodlingar i nordvästra Skåne och trots användning av både biologisk bekämpning och kemiska metoder så går angreppen inte att stoppa och odlingar har fått rivas ut i förtid.

2.2 Er beskrivning av faran

Kommersiell odling av växthusgurka görs av ett 40-tal företag, på en sammanlagd yta av 320 000 m².

Tomatminerarflugan finns bofast i södra Sverige och övervintrar som puppor i växthus eller i omgivningen runt växthusen. Under plantuppdragningen eller under utplanteringen kläcks pupporna och flugorna påbörjar sin äggläggning. Äggläggningen sker inne i bladvävnaden, honan livnär sig också genom att sticka hål på bladen och suga växtsaft. Honan lägger över 200 ägg under två veckor. När äggen kläcks äter sig larverna fram i slingrande gångar inuti bladet, så kallade minor. När larven är färdigutvecklad kryper de ut ur bladen och förpuppas på bladet eller på marken. Skador av tomatminerarfluga kan bli ödeläggande om angreppet är

är en blandning av milbemycin A3 och A4. Milbemectin är godkänt till och med 15 februari 2025.

² Sänkta MRL-värden föranledde innehavaren av produktgodkännandet att inte ansöka om fortsatt godkännande för produkten. Användningsförbud gäller från och med 2023-08-01.

stort. Minerarflugans larver äter upp hela bladet, och växtens näringstillförsel blir förstörd. Uppskattad skördeförlust utan tillgång till Milbeknock är mellan 30% och 50%.

2.3 Beskrivning av alternativ

Det finns tre godkända produkter och två godkända nyttodjur mot minerarfluga.

Produkterna är:

Azatin EC (reg nr 5505; v s azadiraktin) som får användas 5 gånger med 3 dagars karenstid,

Conserve (reg nr 4511; v s spinosad) som får användas 3 gånger med 3 dagars karenstid och

NeemAzal T/S (reg nr 5387; v s azadiraktin) som får användas 3 gånger med 3 dagars karenstid.

Nyttodjuren (parasitsteklar) är *Dacnusa sibirica* och *Diglyphus isaea*.

De här alternativen har inte tillräcklig effekt mot angrepp av minerarfluga. Bekämpningsbehov föreligger fram till och med sista veckan i oktober.

Det finns inga icke-kemiska alternativ för att bekämpa minerarfluga i odlingar av växthusgurka.

2.4 Er beskrivning av åtgärder för att undvika upprepad dispens

Det är först nu, denna säsong som odlarna ser att de på marknaden tillgängliga preparaten inte räcker till vid stora angrepp av minerarfluga. Betydelsen av att Vertimec försvann framgår tydligt, och odlarna måste få tid att hitta andra lösningar till problemet. Ansökan om UPMA³ för Milbeknock kan vara en möjlig lösning. Detta är dock inget odlarna kommer finna en lösning på under nuvarande säsong.

3. Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i

³ Utvidgning av produktgodkännanden för mindre användningsområden, enligt artikel 51 i Europaparlamentets och rådets Förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

förordning (EG) nr 1107/2009.⁴ Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt. Det framgår av artikel 53 i förordningen.

4. Kemikalieinspektionens bedömning

4.1 Fara för eller hot mot växtproduktionen eller ekosystemet

Ni har visat att angrepp av minerarfluga kan utgöra ett hot mot växtproduktionen i odlingar av växthusgurka. Ni har visat, att producenter som odlar växthusgurka riskerar en avkastningsminskning på uppemot 50 %. Dessutom kan kvalitetsnedsättningar uppkomma.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Kemikalieinspektionen att den uppskattade skadan från angrepp av minerarfluga utgör en fara för växtproduktionen i odlingar av växthusgurka.

4.2 Alternativa sätt att avvärja faran

Ni har visat, att det saknas kemiska och icke kemiska alternativ. De medel som finns mot minerarfluga bedöms inte räcka till för bekämpningsbehovet.

4.3 Förutsättningar för dispens

En dispens ska i normalfallet endast beviljas en gång. Dispensförfarandet syftar till att hantera faror eller hot som uppkommer sällan och som därmed inte kan förutses. Om problemet är bestående ska ni visa vilka åtgärder ni vidtagit för att undvika behovet av en ytterligare dispens, för samma användning. Det kan till exempel handla om att utforma en strategi eller ta fram alternativa bekämpningsmetoder för att åstadkomma en långsiktig lösning. Om en fara riskerar att upprepas eller utgör ett återkommande problem ska inte dispensförfarandet användas för att lösa problemet.

Angrepp av minerarfluga har överraskat odlarna sent inpå denna odlingssäsong, så att ni inte hinner sammanställa en ansökan om UPMA för

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

Milbeknock i tid inför nästkommande odlingssäsong. Ni har för avsikt att lämna in en ansökan om UPMA så snart som möjligt.

Kemikalieinspektionen bedömer att er avsikt att ansöka om UPMA innebär att ni vidtar åtgärder för att komma ifrån behovet av dispens.

5. Motivering av villkor

5.1 Bedömning av hälso- och konsumentrisker

Kemikalieinspektionen bedömer att användning av Milbeknock kan medföra hälsorisker för användare. Kemikalieinspektionen föreskriver därför som användningsvillkor att skyddshandskar och skyddskläder ska användas vid hantering av produkten samt vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med brukslösning. Andra hälsoskyddsåtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd.

Livsmedelsverket bedömer att användningen av Milbeknock enligt rekommenderad GAP inte kommer att ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter eller kommer att överskrida gränsvärdet för milbemectin.

5.2 Bedömning av miljörisker

Kemikalieinspektionen bedömer att användning av Milbeknock kan medföra en risk för pollinerande insekter i växthus. Kemikalieinspektionen föreskriver därför som användningsvillkor att humlekolonier och andra pollinerande insekter ska tas bort före bekämpning, eller att ingången till boet ska stängas innan spridning av växtskyddsmedlet görs. Insekterna får återintroduceras i odlingen 4 dagar efter behandlingen.

Kemikalieinspektionen bedömer att inga ytterligare miljöskyddsåtgärder behöver vidtagas i beslut för denna dispensansökan.

5.3 Slutsats

Kemikalieinspektionen bedömer att det inte finns alternativ till Milbeknock för hela perioden då bekämpning av minerarfluga behöver utföras. Aktuella godkända produkter mot minerarfluga i odlingar av växthusgurka har inte tillräckligt bra effekt mot angrepp av minerarfluga.

Kemikalieinspektionen bedömer att det är fråga om ett särskilt fall, där användningen av växtskyddsmedlet är nödvändig på grund av en fara som

för närvarande inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt. Livsmedelsverket bedömer att den sökta användningen av växtskyddsmedlet inte förväntas utgöra någon risk för konsumenter.

Er ansökan om dispens ska därför bifallas med de villkor som framgår av bilaga till detta beslut.

6. Upplysningar

En uppskattad handläggningstid för ansökningar om UPMA är ungefär ett år. En eventuell ansökan om UPMA behöver därför lämnas in till oss så snart som möjligt för att den ska kunna behandlas före nästa odlingssäsong.

Om produkten är godkänd i en annan medlemsstat inom EU finns det möjlighet för innehavaren att ansöka om produktgodkännande i Sverige genom ömsesidigt erkännande enligt artikel 40 i förordning (EG) nr 1107/2009. Under vissa förutsättningar finns samma möjlighet för till exempel jordbruksorganisationer.

6.1 Årlig redovisning av mängduppgifter

För växtskyddsmedel finns krav på redovisning av överlåten mängd för användning på den svenska marknaden. Kravet omfattar även den som innehaft en dispens.

7. Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas, se nedan.

8. Beslutande

I detta ärende har enhetschef Åsa Bringmyr beslutat. Handläggaren Björn Isaksson har varit föredragande.

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför underskrift.

Hur man överklagar

Ni kan överklaga vårt beslut till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, men ni ska skicka överklagandet till oss för att vi ska kontrollera att det har kommit in i rätt tid. Vi prövar också om det finns skäl att ändra vårt beslut.

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid så skickar vi det till Mark- och miljödomstolen.

Ange vilket beslut som överklagas. Hänvisa till beslutets diarienummer och datumet för beslutet. Berätta hur ni vill att beslutet ska ändras och varför.

Överklagandet ska innehålla följande uppgifter om er:

- namn
- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)

Om ni har ett ombud ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Kemikalieinspektionens postadress:

Box 2

172 13 Sundbyberg

Kemikalieinspektionens e-postadress:

kemi@kemi.se

Villkor för användning av Milbeknock - Dispens under perioden 2024-07-26 till 2024-10-31

Användning och syfte

Gröda/situation	Var/område	Syfte	Behandlingsutrustning/metod	Utvecklingsstadium/tidpunkt	Max antal behandlingar	Minst antal dagar mellan varje behandling	Minst antal dagar mellan sista behandling och skörd	Max dos vid en enskild behandling på den yta som behandlas		Övriga villkor och förtydliganden
								Produkt	Verksamt ämne	
Gurka	Växthus	Mot tomatminerarfluga (<i>Liriomyza bryoniae</i>)	Sprutning	BBCH 10-89	2 per år	7	1	0,19 mL/m ²	1,74 mg/m ²	

Ytterligare villkor

Kategori	Villkor	Anmärkning
Vid spridning	Ta bort humlekolonier och andra pollinerande insekter eller stäng till ingången till boet innan spridning av växtskyddsmedlet. Insekterna får återintroduceras i odlingen 4 dagar efter behandlingen.	Villkoret är till för skydd av pollinerande insekter i växthus.
Personlig skyddsutrustning	Skyddshandskar och skyddskläder ska användas vid hantering av produkten samt vid arbetsmoment som innebär risk för kontakt med brukslösning. Andra hälsoskyddsåtgärder får användas om de ger minst motsvarande skydd.	Villkoret är till för att skydda mot växtskyddsmedlets hälsorisker.
Utformning av växthus	Växthus ska vara täckta och permanenta odlingsutrymmen med ståhöjd. Odlingsutrymmet behöver inte uppfylla definitionen av ett växthus enligt EU-förordning 1107/2009. Omfattar inte tunnelodling.	